

Nära partnerskap utvecklar två städer –

Göteborg och Nelson Mandela Bay

OKTOBER 2009

Sverige och Sydafrika hade redan under kampen mot apartheid många förbindelser. I slutet av 1990-talet fördjupade två städer relationerna och började samarbeta långsiktigt med stöd från Sida. Idag har Göteborg och Nelson Mandela Bay ett livligt samarbete som bidrar till utvecklingen på många olika områden, i båda städerna.

– Det här är det mest långvariga och lyckade samarbete som Nelson Mandela Bay någonsin haft. När det startade var Sydafrika fortfarande isolerat från omvärlden, kulturellt, ekonomiskt, akademiskt och socialt. Samarbetet har öppnat många dörrar för befolkningen i Nelson Mandela Bay och gett dem unik och värdefull inblick i hur en modern stad i ett framgångsrikt land fungerar, säger Hester Botha, biträdande direktör, avdelningen för internationella relationer, Nelson Mandela Bay Municipality.

Förtroendefulla relationer

Göteborg och Nelson Mandela Bay (f.d. Porth Elizabeth) har mycket gemensamt. De är viktiga hamnstäder, har omfattande bil- och stålindustrier och stora förortsområden. Det gemensamma målet har från första stund varit att skapa förutsättningar för ömsesidig och hållbar utveckling i båda städerna. Fokus ligger på att utveckla den lokala ekonomin, företagandet, jämställdheten och demokratin, och att minska fattigdomen och orättvisorna. Samarbetet sker på bred front mellan universitet/högskola, näringsliv och offentlig sektor, genom kunskaps-, erfarenhets- och idéutbyte mellan människor. Sida har bidragit med ekonomiskt stöd sedan 1999.

– Vårt partnerskap har utvecklats i tre steg. Det första året hade vi fokus på att bygga upp förtroendefulla rela-

tioner, yrkesmässiga, sociala och politiska. Detta för att förstå varandras olika kulturer och förutsättningar och hur de påverkar samarbetet, berättar Hester Botha.

– Det andra året identifierade vi vilka aktiviteter som var viktiga för utvecklingen i båda städerna. Vi samlade in fakta, planerade aktiviteter och förberedde budget. 2001 startade så det breda genomförandet vilket vi fortfarande är mitt inne i, fortsätter hon.

Bygger kapacitet och kunskap

Många av nyckelprojekten är fokuserade på kapacitetsutveckling och

kunskapsutbyte. Ett sådant exempel är kommunsamarbetet mellan Frölunda och Gelvandale, och i synnerhet Frölunda Kulturcenter och Gelvandale Public Library som ligger i en kåkstad utanför Nelson Mandela Bay.

– Gelvandale har utvecklats till ett fullfjädrat kulturcenter med workshops, utställningar och uppträdanden. Det har förvandlat det kulturella och sociala landskapet i området och bidragit till många förändringar som till exempel ökat inflytande i samhället, minskad fattigdom, ökat medvetande om hiv och aids och om miljö, säger Hester Botha.

Ett annat viktigt projekt är kapacitetsutvecklingen av de kommunala biblioteken i Nelson Mandela Bay, och framförallt av bibliotekariernas yrkesroll. Här ingår bland annat projektet "Books Building Bridges" som ska

Workshop med muralmålning på Frölunda kulturcenter, i samband med en temamånad om Sydafrika 2008.

"Books Building Bridges" är ett projekt som stimulerar läsning och förståelse för andra kulturer bland elever i både Göteborg och Nelson Mandela Bay

stimulera läsning bland elever i både Göteborg och Nelson Mandela Bay.

Långsiktigt arbete

Samarbetet har också många fördelar för Göteborg, på många områden. Det har bland annat resulterat i att Göteborgs universitet har introducerat studentstödsprogrammet "Peer Helping", vilket har utvecklats i samarbete med Nelson Mandela Bay University som länge har arbetet med "Peer Help".

– Nu är programmet ett av de ledande på området och vi har fått flera förfrågningar från universitet utomlands om att utveckla konceptet, berättar Anki Gustafsson, assisterande koordinator Sydafrikaprojekten, Business Region Göteborg.

– På miljösidan har vi sett resultat som förbättrade databassystem för insamling av data om luftkvalitet, kompetenscertifiering kring miljölednings-system och förbättringar av kunddatabaser för avfallshantering. När det gäller stadsplanering har vi genomfört förbättringar genom ömsesidiga diskussioner kring stadsutveckling, i

synnerhet stads kärnan och hamn-kvarteren, fortsätter Anki Gustafsson.

Näringslivet är indirekt involverat i många projekt, framförallt genom att de är en aktör som sitter på specialistkompetens inom vissa områden som berör olika projekt.

– Genom gott och långsiktigt arbete bygger man förtroende och genom det kan vi underlätta affärsrelationer mellan våra regioner, säger Anki Gustafsson.

Självklar fortsättning

Det långvariga samarbetet har även resulterat i aktiviteter och utbyte som genomförs utan medel från Sida. Ett exempel är ostindiefararen Göteborgs vänortsbesök i Nelson Mandela Bay 2006. Ett annat exempel är utställningen "East Cape from Above" som gästade kulturfestivalen i Göteborg och presenterade Östra Kapprovinsen som ett intressant turistmål. Och nästa år står Nelson Mandela Bay värd för "FIFA 2010 Soccer World Cup" med stöd från Göteborg.

– Vi är helt övertygade om att sam-

arbetet kommer att växa och frodas i synnerhet när det gäller hållbar stadsutveckling, miljö- och klimatförändringar, lokal ekonomisk utveckling och kultur, säger Hester Botha. Stödet från Sida är inte idag lika stort som från början. Det handhas av ICLD (Internationellt Center för Lokal Demokrati).

Sydafrika är ett av de länder där det svenska biståndet förändras. Samarbetet mellan olika svenska aktörer – myndigheter, organisationer, näringsliv – och partners i landet sker allt mer på lika villkor och av ömsesidigt intresse. Målet är långsiktiga relationer som ska gagna parterna i Sverige och i utlandet samt de människor som lever i fattigdom.

Sida stimulerar aktörssamverkan genom att underlätta kontakter, ordna möten, sprida kunskaper om möjliga partners och marknader samt ge ett initialt finansiellt stöd.